

بررسی اپیدمیولوژیک آسیب‌های ستون فقرات و نقص عضو به دنبال از بین رفتن منافع

شیث امینی

متخصص پزشکی قانونی

رویا جاجوندیان

عضو هیات علمی، گروه پیراپزشکی - دانشگاه آزاد اسلامی واحد بجنورد

پروین پرهیزکار

کارشناس پزشکی قانونی، اداره کل پزشکی قانونی خراسان شمالی

معصومه احمدزاده

کارشناس روانشناسی اداره کل پزشکی قانونی خراسان شمالی

چکیده

مقدمه و هدف: با توجه به آسیب‌های ناحیه ستون فقرات به دنبال تروما اعم از تصادف، نزاع، حوادث و لزوم بررسی میزان شیوع و مقایسه التیام مطلوب و بدون عیب شکستگی و دررفتگی ستون فقرات و التیام با عیب که در ماده قانونی مندرج در ق.م.ا ابهام برانگیز است.

روش کار: مطالعه‌ی حاضر از نوع توصیفی مقطعی است که به صورت سرشماری روی کلیه‌ی پرونده‌های شکستگی ستون فقرات ارجاع شده به بخش معاینات اداره کل پزشکی قانونی خراسان شمالی در سال ۱۳۹۳ انجام شد. برای هر بیمار چک لیست در سه بخش مجزا (اطلاعات دموگرافیک شامل سن، جنس، شغل و تحصیلات)، محل شکستگی یا دررفتگی مهره‌های ستون فقرات و عوارض به‌جا مانده ناشی از آن به دنبال سانحه در دو بخش مشاوره اول و دوم و نتیجه‌ی نهایی تنظیم شد. آنالیز آماری اطلاعات با استفاده از نرم‌افزار SPSS 18 در دو بخش آمار توصیفی و تحلیلی صورت گرفت.

نتایج: در کل، ۵۶ پرونده‌ی شکستگی ستون فقرات در سال ۱۳۹۳ به اداره کل پزشکی قانونی خراسان شمالی ارجاع شده بود. از نظر محل شکستگی، مهره‌های سرویکال (۱۲،۶٪)، توراسیک (۲۳،۳٪)، لومبار (۲۳،۳٪)، ساکرال (۱۰،۷٪) و کوکسیژنال (۸،۹٪) بود. در ۱۲ مورد (۲۱،۶٪) شکستگی بیش از یک مهره گزارش شده است. از نظر محل در رفتگی، ضایعه در مهره‌های سرویکال ۵،۵٪، توراسیک یا لومبار ۳،۶٪ و توراسیک و لومبار ۱،۸٪ بوده و در ۸۹،۱٪ در رفتگی وجود نداشته است. از نظر بررسی عوارض به‌جا گذاشته شده، اختلال حرکتی اندام تحتانی در ۵،۴٪ نسبی و در ۱،۸٪ کامل گزارش شده است. اختلال نسبی اندام حرکتی فوقانی ۵،۴٪ و اختلال جنسی کامل و نسبی ۱،۸٪ زوی داده است. بی‌اختیاری ادراری در ۳،۶٪ کامل و در ۱،۸٪ نسبی و بی‌اختیاری مدفوع در ۱،۸٪ نسبی و در ۱،۸٪ کامل روی داده است. در مشاوره اول، بیشترین ضایعه، شکستگی کامپرنشن ۱۰،۷٪ برتست ۱۰،۷٪ بوده است. در ۵،۴٪ کامپرنشن و وج در ۱،۸٪ کامپرنشن و کیفیتس مشاهده شده است. در مشاوره‌ی دوم، بیشترین ضایعه، کامپرنشن ۵،۴٪ و وج همراه با کامپرنشن ۵،۴٪ و در درجات بعدی، ترکیب کامپرنشن و وج کیفیتس ۳،۶٪، وج ۳،۶٪، برتست ۱،۸٪ و یک مورد ترکیب کامپرنشن، وج و کیفیتس ۱،۸٪ مشاهده شده است. در ۲۶،۸٪ عمل جراحی یا استفاده از ادوات ارتوپدی انجام شده است.

واژگان کلیدی: ستون فقرات، شکستگی (کامپرنشن، وج، برتست، کیفیتس)، دررفتگی، نقص عضو.